

Силабус курсу

Політологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Системний аналіз»

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

канд. політ. н., доцент **Томахів Володимир Ярославович**

Контактна
інформація

wtomahiv@ukr.net +380673540250

Опис дисципліни

Дисципліна «Політологія» спрямована на вивчення сутності, історії та теоретичних засад політичної сфери суспільного життя, методології діяльності і поведінки основних суб'єктів політики: від громадянина і місцевої громади – до держави і нації загалом, формування вміння давати принципову характеристику політичним вченням та політико-ідеологічним доктринам, мати уявлення про сутність політичного життя, політичних відносин і процесів, суб'єкти і об'єкти політики, знати права людини і громадянина, суть і значення політичних систем і режимів, уявлення про процеси міжнародного політичного життя, геополітичну обстановку, статус і роль України в сучасному політичному світі, володіти навичками політичної культури, вміти застосовувати політичні знання в своїй професійній і громадській діяльності.

Структура курсу

Години (лек. / прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Політологія як наука. Поняття політики та політичної діяльності	Розкрити сутність політики, її соціальні функції проаналізувати причини й умови формування політичної сфери суспільного буття. Охарактеризувати особливості предмету, категоріального апарату та методів дослідження. Дослідити зародження та етапи розвитку політичної науки в світі та Україні, її соціальні функції зростання ролі в умовах сучасного цивілізаційного процесу. Розкрити зміст, мотиви та охарактеризувати основні різновиди політичної діяльності.	Поточне опитування
	Тема 2. Історія світової та вітчизняної політичної думки.	Проаналізувати витoki та основні етапи зарубіжної політичної думки. Політичні погляди стародавнього Сходу. Політична думка Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Політико-релігійні погляди Середньовіччя. Політичні вчення епохи відродження та реформації. Н. Макіавеллі – фундатор світської політичної науки. Політична думка Нового часу. Охарактеризувати процес формування політичної думки в княжу добу історії України, політичні ідеї періоду козаччини	

		та гетьманської держави, національне відродження і розвиток української політичної думки в ХІХ – початку ХХ ст., українську політичну думку після національно-визвольної революції 1917–1921 рр.	
2 / 2	Тема 3. Політична система суспільства, місце і роль у ній держави.	Розкрити сутність політичної влади, її суб'єкт-об'єктна модель. Проаналізувати поняття, структуру та функції політичної системи суспільства, теоретичні засади взаємодії політичної системи із середовищем. Показати роль держави як політичного інституту політичної системи.	Поточне опитування
2 / 2	Тема 4. Громадянське суспільства. Політичні партії, громадські об'єднання та рухи	Розглянути поняття, генезу, основні принципи та інститути громадянського суспільства. Охарактеризувати політичні партії та інші добровільні об'єднання громадян, їх роль в системі громадянського суспільства. З'ясувати особливості взаємодії громадянського суспільства і держави в умовах різних політичних режимів., в т.ч. в умовах сучасного українського суспільства.	
2 / 2	Тема 5. Політичні еліти і лідерство	Проаналізувати поняття та сучасні концепції політичної еліти з'ясувати її структуру та функції. Розглянути місце і роль політичної еліти в системі національної еліти. Розкрити зміст поняття «політичне лідерство» та з'ясувати засади його типології. Охарактеризувати стан політичної еліти та політичного лідерства в сучасній Україні.	
2 / 2	Тема 6. Політичні режими. Особливості сучасної демократії.	Розкрити поняття політичного режиму, його роль в забезпеченні керованості суспільством та досягнення суспільної мети. Виявити та проаналізувати критерії типології політичних режимів та їх основні різновиди: демократичний режим авторитаризм, тоталітаризм. З'ясувати причини проявів авторитаризму в політичному житті сучасної України. Проаналізувати принципи та моделі демократії, роль в функціонуванні виборчих систем та парламентів.	Поточне опитування
2 / 2	Тема 7. Основи етнонаціональної та міжнародної політики	З'ясувати зміст поняття «нація», «національні меншини» «етнополітика». Охарактеризувати конституційні засади та реалії етнонаціональної політики сучасної української держави. Дослідити феномен націоналізму етнічних меншин та проявів сепаратизму. Розкрити зміст понять «зовнішня політика держави» «міжнародні відносини», «міжнародна політика» та «геополітика». Проаналізувати основні міжнародні урядові організації: ОО Рада Європи, Європейський Союз, ОБСЄ та статус України.	
2 / 2	Тема 8. Політико-ідеологічні системи та політична культура..	З'ясувати зміст понять: « політична свідомість», « політична ідеологія» та «політичної психології». Розглянути ідеологічний плюралізм як важливі принципи функціонування сучасної демократії та охарактеризувати основні політико-ідеологічні системи сучасності: лібералізм, консерватизм, соціал-реформізм та комунізм. Охарактеризувати сутнісні риси, структуру, функції та типологію політичної культури, її особливості в Україні.	
2 /	Тема 9. Політичний	Розкрити зміст політичного менеджменту як науки та різновиду політичної діяльності. Охарактеризувати такі його	

	Менеджмент та маркетинг. Політичні технології.	різновиди, як менеджмент виборчої кампанії, партійний менеджмент та менеджмент в органах влади й управління. З'ясувати особливості політичного маркетингу, його роль в дослідженні політичного ринку, його формування і трансформації. Дати оцінку нормативним та девіантним політичним технологіям, їх використання в політичному процесі в Україні.	
--	--	---	--

Літературні джерела

Основна навчальна література:

1. Гончарук-Чолач Т.В., Рудакевич О. Гурик М.І., Томахів В.Я., Чигур Р., Джугла Н.В. Методичні вказівки для вивчення навчальної дисципліни «Політологія». Тернопіль: Університетська думка. 2020. 23с.
2. Томахів В.Я. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни «Політологія». Тернопіль: Університетська думка. 2024. 22с.
3. Електронний курс з дисципліни «Політологія» для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на платформі Системи дистанційного навчання ЗУНУ / Томахів В. Я. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 24 с.
4. Висоцький О.Ю. Теорія прийняття політичних рішень: конспект лекцій, Дніпро: ДНУ, 2020. 68 с.
5. Використання інтерактивних форм навчального процесу на заняттях з навчальної дисципліни «Політологія: методичні рекомендації для студентів ЗВО України / Т. В. Гончарук-Чолач, О. М. Рудакевич, В. Я. Томахів, М. І. Гурик, Р. Ю. Чигур; за ред. професора О. М. Рудакевича. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 32 с.
6. Гелей С. Д., Рутар С. М. Політологія: навч. посіб. 8-ме вид. К.: Центр навчальної літератури. 2021, 348 с.
7. Дробот Г. А. Світова політика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://stud.com.ua/29607/politologiya/svitova_politika
8. Історія українських та зарубіжних політичних вчень: навч. посіб. / Т. В. Гончарук-Чолач, В. Я. Томахів. Київ: Видавництво Ліра-К. 2020. 228 с.
9. Томахів В.Я. Загальна теорія політики: навчальний посібник. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 202 с.
10. Томахів В.Я. Україна в контексті суперечливих викликів глобалізації. Соціокультурні та політичні пріоритети української нації в умовах глобалізації: монографія. / Т.В Гончарук, Н.В. Гнаевич, М.І. Гурик та ін. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка». 2021. С. 62-89.
11. Кириченко В.М. Політичні системи світу: кредитно-модульний курс. ЦУЛ, 2020. 218 с.
12. Лазарович М. В. Політичний менеджмент: навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2021. 88 с.
13. Міщенко А.Б. М Політологія: Навч. посіб. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2021, 102 с.
14. Політологія : навч. посібн. / Т. В. Гончарук-Чолач, О.М.Рудакевич, В. Я. Томахів, М. І. Гурик, Р. Ю. Чигур / За ред. Т. В. Гончарук-Чолач. Тернопіль: Астон, 2020. 219 с.
15. Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2021. 540 с
16. Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 460 с.
17. Рудакевич О.М. Політологія. Лекції, семінари, самостійна робота. Вид. п'яте. Тернопіль: Астон, 2021. 304 с.
18. Сабов І. Політичний аспект використання штучного інтелекту. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/20/17>
19. Семінарські заняття та самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Політологія»: методичні рекомендації. / Автор-укладач, професор О. М. Рудакевич. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 20 с.
20. Тетарчук І. Дяків Т. Політологія. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: Центр учбової літератури, 2021, 160 с.

21. Томахів В.Я. Політологія. Навчальний посібник. Вид. друге. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 228 с.
22. Шляхтун П. Політологія (теорія та історія політичної науки). К.: Центр учбової літератури, 2021, 472 с.
23. Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин : Навч. посіб. К.; ЦУЛ, 2020, 256 С. 24.
- Шульга М. А. , Зубчик О. А. Політичний менеджмент. Навч. посібн. К.: Академія, 2020. 160 с.
25. Шубін, Сергій Петрович. Політичний маркетинг. Миколаїв: Іліон, 2021. 156 с.
26. Bernstein J.G., Ophir A., Stoler A.L. (eds.) Political Concepts: A Critical Lexicon. New York: Fordham University Press, 2021. 269 p.
27. Dryzek John S., Honig B., Phillips A. The Oxford Handbook of Political Theory. Oxford University Press, 2020. 1678 p.
28. Lancaster Carol, Walle van de Nicolas. The Oxford Handbook Of The Politics Of Development. Oxford University Press. 2020. 753 p.
29. Mycoff Jason D. Working with Political Science Research Methods SAGE Publications. 2021. 160 p.

Додаткова література:

30. Бадью А. Похвала політиці./пер. З фр. А.Рєпи. Київ:Ніка-Центр, 2021.224с.
31. Батлер- Боудон Т.50 видатних творів. Політика. Пер. з англ. К.: КМ-Букс, 2022. 544с.
32. Бачевський Д. Чому виграють вибори, або агресивні тексти як найбільш ефективні комунікаційні технології // Українська правда [Електронний ресурс]– Режим доступу : <http://www.pravda.com.ua/news/2006/4/11/40838.htm>
33. Гантінгтон Семюель. Політичний порядок у мінливих суспільствах./ пер. з англ. Тарас Цимбал. Київ: Наш формат, 2020, 448
34. Злам: кризи політичних режимів / Олексій Мустафін. Х. : Віват, 2021. 256 с. : іл. (Серія «Історія та політика»).
35. Колодій А. Предметне поле політичної науки в сучасний період. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://political-studies.com/?p=1823>
36. Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. К.; Vivat, 2020. 256
37. Леонтєв І. Змістовні межі категорії «політичне життя». Наукові записки ІШЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України. 2020. Вип. 3-4. С. 164–180 с.
38. Настільна книга громадянина/ К. Б. Левченко.,С.С. Чернявський, А.В. Дунебабін А. та ін; Харків: Фоліо, 2021. 736 с.
39. Підлуцький О. Лідери, що змінили світ. Харків: Фоліо, 2022. 314 с.
40. Політика vs право в Україні: на чиєму боці верховенство? URL: khp.org/index.php?id=1424415694.
41. Право і політика як регулятори суспільних відносин. URL: kul.kiev.ua/imeges/chasop_159.pdf.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Політологія” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне з усіх оцінок, отриманих на практичних	Письмова робота	Оцінка визначається в кінці тренінгу за виконання завдання	Оцінка за: - написання тез і виступ на читаннях або написання анотації на основі роботи з першоджерелами

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом